

Mesačný komentár finančných trhov

11/2024

Erste Asset Management GmbH, pobočka Slovenská
republika

V našom pravidelnom mesačnom komentári finančných trhov sa môžete dočítať o najdôležitejších udalostiach a novinkách, ktoré hýbali finančnými trhmi a zároveň aj našimi podielovými fondmi. Nájdete tu informácie hlavne o akciových, dlhopisových a menových trhoch.

Máme za sebou najdôležitejší mesiac tohto roka pre finančné trhy. V novembri sa totiž konala najvýznamnejšia politická udalosť celého roka - voľby prezidenta USA. Prieskumy naznačovali, že by mohlo ísť o jeden z najtesnejších súbojov o prezidentské kreslo v histórii. Skutočnosť bola ale taká, že Donald Trump vyhral s veľkým prehľadom. Zvítazil dokonca vo všetkých „swing states“ (štáty USA, ktoré majú tradične a historicky vyrovnanú podporu vo voľbách politických predstaviteľov medzi Demokratickou a Republikánskou stranou, víťazstvo v týchto štátoch väčšinou rozhoduje voľby) a Kamalu Harrisovú porazil aj v takzvanom popular vote (celkový počet hlasov jednotlivých kandidátov), čo by čakal len málokto. Americký volebný systém umožňuje zvíťaziť kandidátovi aj v situácii, ak má celkovo menší počet hlasov. V roku 2016 získala celkovo viac hlasov (popular vote) demokratka Clintonová, no Trump sa aj napriek tomu stal prezidentom. Posledným republikánskym kandidátom, ktorý vyhral popular vote bol pred 20 rokmi George W. Bush. Aj to podčiarkuje dominanciu, s akou Trump vyhral.

Zároveň s prezidentskými voľbami sa konali aj voľby do Senátu a Snemovne reprezentantov, ktoré taktiež vyhrali republikáni a konal sa tak tzv. „red sweep“. Vďaka ovládnutiu Kongresu (Snemovňa reprezentantov + Senát) bude pravdepodobne Trump môcť presadiť viacero zo svojich politík a nápadov, ktoré by v prípade výhry demokratov aspoň jednej komore Kongresu neprešli.

Ďalšie zaujímavé udalosti novembra:

- Zníženie úrokovej sadzby USA do pásma 4,5 %- 4,75 %.
- Ceny kávy na 50-ročných maximách.
- Cena Bitcoinu v novembri atakovala hranicu 100-tisíc USD. Túto hranicu Bitcoin prekročil na začiatku decembra (v našich fondoch alebo portfóliách sa Bitcoin nenachádza).
- Nové historické maximá na amerických akciových indexoch Dow Jones, S&P 500 a Russel 2000.
- Rozpad nemeckej vlády potom, čo kancelár Olaf Scholz odvolal ministra financií Christiana Lindera.

- Joe Biden povolil Ukrajine použiť americké rakety dlhého doletu k útokom na území Ruska.

Akciové trhy

Reakcia na akciových trhoch na „red sweep“ na seba nenechala dlho čakať. Darilo sa akciám bánk, ktoré s príchodom Trumpa očakávajú pokračovanie deregulačného trendu. Akcie niektorých z nich ako napr. JP Morgan Chase alebo Goldman Sachs vyleteli tesne po voľbách o viac ako 10 %.

Zaujímavý bol nárast akcií spoločností, ktoré spravujú súkromné väznice, keďže od Trumpa sa predpokladá tvrdší prístup k trestnej činnosti. Akcie Core Civic, jednej z najdôležitejších spoločností v tomto sektore za 4 dni od volieb posilnili o 75 %.

Darilo sa aj americkým „small-caps“ (spoločnosti s menšou trhovou kapitalizáciou). Od Trumpa sa očakáva protekcionistická politika, ktorá bude chrániť domáce firmy. Mnohé z týchto menších spoločností podnikajú len na americkom trhu, z čoho by mohli ťažiť. Pozitívne sú pre nich aj Trumpove plány na dereguláciu a znižovanie korporátnych daní, ktoré je pozitívnou správou pre celý americký akciový trh. Index Russell 2000, ktorý meria výkonnosť amerických „small caps“ vzrástol deň po amerických voľbách o 8 % a v druhej polovici mesiaca dosiahol aj svoje historické maximum.

Za zmienku stojí ešte aj vysoký rast akcií spoločnosti Tesla, ktorej cena sa deň po voľbách zvýšila o viac ako 13 %. Aj keď Trump nie je veľkým podporovateľom elektromobilov, má veľmi blízky vzťah s Elonom Muskom, ktorý bol významným prispievateľom Trumpovej volebnej kampane. Trump Muska vymenoval aj do vedenia ministerstva pre efektívnosť verejnej správy (Department of Government Efficiency).

Vďaka pozitívnej nálade na akciových trhoch sa darilo aj našim akciovým fondom. **Fond maximalizovaných výnosov** za november vzrástol o **4,83 %**, **Fond budúcnosti** o **4,3 %** a **ESG Fond dividendových akcií** o **4,68 %**. V týchto fondoch sa najviac sa darilo akciám napr. Amazonu (5,03 %), Netflixu (17,29 %) alebo BofNY (8,71 %).

Akciová zložka ťahala hore aj naše zmiešané fondy, čo sa prejavilo v pozitívnej výkonnosti. **Global Renta** dosiahla mesačnú výkonnosť **1,43 %** a **Aktívne portfólio** **1,41 %**.

Akciovým trhom pomohlo aj zníženie úrokových sadzieb Fedom, inflácia, ktorá neprekvapila a bola v súlade s očakávaniami alebo Trumpova nominácia Scotta Bessenta na funkciu ministra financií. Bessent je manažér hedžového fondu a očakáva sa od neho fiškálna stabilizácia. Taktiež nie je fanúšikom extrémnych protekcionistických Trumpových opatrení.

Menej sa už darilo akciovej zložke zmiešaného **Fondu zodpovedného investovania**. Trump nie je zástancom zelenej energie a tvrdí, že zelená energetika je nespoľahlivá a drahá. Aj preto sektor zelených energií ako jediný po výsledkoch volieb bezprostredne klesal. Spoločnosti, ktoré podnikajú v tejto oblasti môžu prísť o rôzne dotácie a daňové úľavy. Aj kvôli tomu ich akcie klesali v niektorých prípadoch aj o 20 %.

Darilo sa naopak americkým ropným spoločnostiam, keďže Trump je zástancom hesla „Drill, baby, drill“. Znovuzvolený prezident pred voľbami sľúbil, že zruší viaceré obmedzenia týkajúce sa vývozu LNG, ťažiar ropy budú viac vrátať a ťažiť. **Fond zodpovedného investovania** v novembri ale aj tak skončil v pluse o **1,49 %**. Medzi akcie, ktoré v tomto fonde najviac klesali/stúpali boli napríklad Siemens Energy (+33,18 %), Applied Materials (-4,73 %). Bližšie informácie o budúcnosti sektora zelených energií si môžete prečítať aj v našom blogu [Trump a „zelené akcie“](#) z novembra, v ktorom nájdete rozhovor s portfóliom manažérom zeleného akciového fondu ERSTE GREEN INVEST.

Menej sa darilo aj akciám čínskych spoločností kvôli obavám z dovozných ciel. Čínske spoločnosti v reakcii na výsledky amerických volieb strácali v priemere okolo 5 %. Čínsky index Hang Seng klesol za november o 5,28 % a Shanghai Composite narástol o 1,66 %.

Pre kryptomeny je zvolenie Trumpa taktiež pozitívne, keďže aj v tomto sektore sa očakáva menej regulácie. Aj preto Bitcoin narástol za november o 39,54 % a jeho cena atakovala hranicu 100-tisíc USD. Na začiatku decembra Bitcoin opäť rástol a jeho cena už dosiahla túto magickú métu. Bitcoin sa v našich portfóliách a fondoch nenachádza.

V priebehu mesiaca eufória z Trumpovho víťazstva mierne opadala, čo malo za následok aj menšie korigovanie povolebného nárastu akcií. Korekciu pomohli aj slová šéfa Fedu Powella o tom, že Fed sa nemusí ponáhľať so znižovaním úrokových sadzieb, vzhľadom na silnú ekonomiku, odolný trh práce a zlepšujúcu sa infláciu.

Do posledného novembrového týždňa sme ale opäť vstúpili pozitívne a na Wall Street sme mohli vidieť už v úvode spomínané prepísanie historických maxím indexov S&P 500, Dow Jones, a Russell 2000. Americký index S&P500 uzavrel mesiac o 5,3 % vyššie. Technologický index Nasdaq pridal 5,36 %.

Európske akcie bezprostredne po oznámení výsledkov amerických volieb mierne klesali, keďže protekcionistická Trumpova politika by mohla negatívne ovplyvniť aj európske firmy. Na nemecké akcie negatívne vplývali aj nepriaznivé makroekonomické údaje a neistota ohľadom napätej politickej situácie. Nemecký akciový index DAX aj napriek tomu za november stúpil o 1,93 %. Zhoršujúci sa stav európskej ekonomiky a narastajúce geopolitické napätie ohľadom Ukrajiny nepomáhalo európskym akciám a prejavilo sa na širšom európskom akciovom indexe Stoxx Europe 600, ktorý za november skončil o 0,13 % nižšie.

Dlhopisové trhy

Aj keď sme na začiatku mesiaca videli pomerne rýchly nárast výnosov na amerických štátnych dlhopisoch, v priebehu novembra stihli skorigovať a celkovo poklesli. K rastu výnosov bezprostredne po voľbách prispeli očakávané vyššie rozpočtové deficity a nie príliš zodpovedná fiškálna politika nového prezidenta. To znamená zvyšovanie dlhu a dopyt investorov po vyššom výnose za podstúpené riziko držania amerických štátnych dlhopisov. Americká ekonomika je stále odolná. Aj vďaka tomu predseda Fedu Powell avizoval, že úrokové sadzby možno nepôjdu dole tak rýchlo ako investori pôvodne očakávali. Aj táto informácia prispela k tomu, že dlhopisové výnosy zostali v prvej polke mesiaca na vyšších úrovniach.

Spomínaná nominácia Bessenta na ministra financií mala vplyv aj na dlhopisové trhy a po tejto informácii výnosy na amerických štátnych dlhopisoch postupne klesali. Bessent je považovaný za fiškálneho jastraba a s ním by mal prísť aj zodpovednejší prístup k rozpočtu a dlhovej politike. Výnos na americkom 10-ročnom dlhopise za november klesol z 4,28 % na 4,18 %.

Výnosy európskych dlhopisov za mesiac november mierne klesali. Na európske dlhopisy mali vplyv slabé prichádzajúce makroekonomické údaje, ktoré podporujú vieru investorov v rýchlejšie znižovanie úrokových sadzieb ECB. Trh momentálne počíta v nasledujúcich dvoch zasadnutiach zo

znížením o 75 bázických bodov. Výnosy na európskych štátnych dlhopisoch mierne klesli aj po vysokom dopyte po týchto bezpečných aktívach v reakcii na zvyšujúce sa geopolitické napätie ohľadom Ukrajiny. Výnos na nemeckom 10 ročnom dlhopise sa za november posunul z 2,42 % na 2,09 % .

Vývoj hlavne na európskych dlhopisoch mal pozitívny vplyv aj na dlhopisovú zložku v našich zmiešaných fondoch akými sú napríklad **Global Renta** alebo **Aktívne portfólio**, ale hlavne aj na naše dlhopisové fondy **Euro plus fond**, ktorý skončil v novembri v pluse **0,17 %** a **Eurový dlhopisový fond**, taktiež v pluse o **0,86 %**.

Menové trhy

Dolár na začiatku mesiaca voči košu svetových mien posilňoval kvôli očakávaniam, že Trumpova politika spôsobí vyššiu infláciu, nárast rozpočtového deficitu a tým pádom môže prísť k zvyšovaniu kľúčových sadzieb Fedom. Doláru pomáhal aj nárast geopolitického napätia v Európe. Po už spomínanej nominácii Bessenta na post ministra financií dolár mierne oslabil. Euro sa počas mesiaca na páre s dolárom pozrelo a spadlo až na dvojročné minimá. V nasledujúcich dňoch mierne skorigovalo a za november sa posunulo z hodnoty 1,0878 na 1,0578 EUR/USD.

Komodity

To, čo trhy nemajú radi je neistota. Pri neistote sa veľa investorov uchyluje práve ku zlatu, ktoré sa považuje za „bezpečný prístav“. Pred americkými prezidentskými voľbami sa aj z tohto dôvodu nachádzalo na historicky najvyšších cenách. S výsledkami volieb ale časť tejto neistoty opadla a za týždeň po voľbách zlato oslabilo o 6 %. Pod pokles ceny sa podpísal aj silnejší dolár, vyššie dlhopisové výnosy a upokojenie konfliktu na Blízkom východe. Nárast geopolitického napätia na Ukrajine dočasne hral v prospech zlata, ale za celý mesiac jeho cena poklesla o 0,36%.

Podobný priebeh ako na zlato sme videli aj na iných vzácnych kovoch ako napr. striebro. Tento vývoj na drahých kovoch pôsobil negatívne aj na **Fond reálnych aktív**. Naopak ale, tak ako v iných zmiešaných fondoch, akciová a dlhopisová zložka pôsobili pozitívne a **Fond reálnych aktív** skončil celkovo november v pluse **2,66 %**.

Upozornenie:

Tento dokument slúži ako doplnkový zdroj informácií pre investorov. Tento dokument nepredstavuje poskytnutie investičného poradenstva, nebol vypracovaný ako investičný prieskum, nie je ani návrhom na uzatvorenie obchodu zo strany spoločnosti Erste Asset Management GmbH, ktorá podniká na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky Erste Asset Management GmbH, pobočka Slovenská republika, (ďalej „EAM SK“) a nevyplývajú z neho žiadne záväzky. Dokument bol spracovaný bez zohľadnenia osobnej situácie možných prijímateľov a ich znalostí a skúseností v oblasti investovania. Údaje uvedené v tomto dokumente majú výlučne informatívny charakter a sú založené na najlepších informačných zdrojoch dostupných v čase jeho zostavovania, pričom sú platné k momentu jeho vypracovania. Uvedené informácie podliehajú zmenám bez dodatočného upozornenia. EAM SK neručí za správnosť a úplnosť informácií uvedených v tomto dokumente. Zdrojom použitých informácií je EAM SK, ak nie je uvedené inak. V prípade, že dokument obsahuje údaje o výkonnosti finančného nástroja alebo podkladového aktíva v minulosti, tieto nie sú spoľahlivým ukazovateľom pre ich výkonnosť v budúcnosti. V prípade, že dokument obsahuje akékoľvek analýzy a závery, tieto majú všeobecnú povahu a nezohľadňujú individuálne potreby investorov, pokiaľ ide o výnos, zdaňovanie a mieru akceptovateľného rizika. Informácie obsiahnuté v tomto dokumente je možné ďalej rozširovať len s uvedením zdroja informácií.

Toto je marketingové oznámenie. Skôr ako urobíte akékoľvek investičné rozhodnutie, pozrite si štatút fondu, predajný prospekt fondu a dokument s kľúčovými informáciami. Môžete ich získať v slovenskom jazyku na všetkých predajných miestach správcovskej spoločnosti a na www.erste-am.sk.

Podielové fondy uvedené v tomto dokumente spravuje spoločnosť Erste Asset Management GmbH, so sídlom Am Belvedere 1, 1100 Viedeň, Rakúsko, zapísaná v Obchodnom registri Obchodného súdu Viedeň pod registračným číslom 102018 b, ktorá podniká na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky Erste Asset Management GmbH, pobočka Slovenská republika, so sídlom Tomášikova 48, 832 65 Bratislava, IČO: 51 410 818, zapísanej v obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, oddiel: Po, vložka č.: 4550/B. Investovanie do podielových fondov je spojené aj s rizikom. Hodnota investície sa môže aj znižovať a nie je zaručená návratnosť pôvodne investovanej sumy. Výnosy z investície do podielových fondov dosiahnuté v minulosti nie sú zárukou budúcich výnosov.